
Den Danske Naturfond

Vodroffsvej 59, 1900 Frederiksberg C

Årsrapport for 2019

CVR-nr. 36 50 29 91

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på fondens
bestyrelsesmøde den 22/4
2020

Lauritz Broder Holm-
Nielsen
Dirigent

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Generelle oplysninger om fonden

Generelle oplysninger om fonden 5

Ledelsesberetning 6

Årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 16

Balance 31. december 17

Noter til årsregnskabet 19

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 for Den Danske Naturfond.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af fondens aktiviteter for 2019.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Frederiksberg, den 22. april 2020

Direktion

Flemming Nielsen
direktør

Bestyrelse

Lauritz Broder Holm-Nielsen
formand

Bente Overgaard
næstformand

Hanne Leth Andersen

Frank Ladegaard Erichsen

Jørn Jespersen

Per Holten-Andersen

Hanne Stensen Christensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til bestyrelsen i Den Danske Naturfond og fondsmyndigheden

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2019 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret årsregnskabet for Den Danske Naturfond for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2019, der omfatter resultatopgørelse, balance og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af fonden i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere fondens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere fonden, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om fondens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at fonden ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Aarhus, den 22. april 2020

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Claus Lindholm Jacobsen

statsautoriseret revisor

mne23328

Steffen Damsgaard Sørensen

statsautoriseret revisor

mne35804

Generelle oplysninger om fonden

Fonden

Den Danske Naturfond
Vodroffsvej 59
1900 Frederiksberg C

CVR-nr.: 36 50 29 91
Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december
Hjemstedskommune: Frederiksberg

Bestyrelse

Lauritz Broder Holm-Nielsen, formand
Bente Overgaard
Hanne Leth Andersen
Frank Ladegaard Erichsen
Jørn Jespersen
Per Holten-Andersen
Hanne Stensen Christensen

Direktion

Flemming Nielsen

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Nobelparken
Jens Chr. Skous Vej 1
8000 Aarhus C

Ledelsesberetning

Fondens baggrund og formål

Den Danske Naturfond er stiftet i januar 2015 som en privat og politisk uafhængig erhvervsdrivende fond. Stifterne bag fonden er den danske stat, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond.

Fondens formål er fastlagt i vedtægterne, og fonden reguleres, som andre private fonde, af lov om erhvervsdrivende fonde. Derudover er fonden omfattet af 'Lov om Den Danske Naturfond', der sætter en række supplerende, administrative rammer for fondens drift. Loven er vedtaget af et bredt flertal i Folketinget den 19. december 2014.

Fondens overordnede formål er, at forbedre naturtilstanden og vandmiljøet i Danmark. Som uafhængig fond kan Den Danske Naturfond uddele midler og selv iværksætte projekter inden for fondens formål.

Formålsparagraf

Fonden gennemfører projekter, som skaber ny og bedre natur, bidrager til at sikre den biologiske mangfoldighed og skaber bedre plads til dyr og planter. I dette arbejde indgår også en indsats for et forbedret vandmiljø og et bidrag til at reducere udledningen af drivhusgasser.

I vedtægterne er formålet formuleret som følger:

“Den Danske Naturfond har til formål at forbedre naturtilstanden og vandmiljøet i Danmark. Fondens skal opfylde sit formål ved

- at styrke naturens mangfoldighed gennem forbedring af levestederne for beskyttelsesværdige dyr og planter,
- at vandløb, søer og indre farvande bliver renere, og belastningen med næringsstoffer reduceres som et led i fondens aktiviteter,
- at fondens aktiviteter også bidrager til at reducere udledningen af drivhusgasser eller forøge bindingen af disse og
- at styrke den folkelige forankring af, opbakning til og deltagelse i arbejdet med naturgenopretning og – beskyttelse.

Fondens bestyrelse prioriterer projekter, som bidrager til at forbedre beskyttelsen af truede dyr og planter. Fondens skal herudover arbejde for renere vandmiljø, herunder reducere udledning af næringsstoffer, som led i sine aktiviteter. Der vil i den forbindelse ofte være positive effekter på udledningen eller bindingen af drivhusgasser, som fondens bestyrelse kan inddrage i sine beslutninger.

Fondens aktiviteter skal ikke erstatte, men supplere og forstærke offentlige og private indsatser for naturtilstanden og vandmiljøet".

Ledelsesberetning

Udvikling i året

I 2019 har Den Danske Naturfond offentliggjort nye naturprojekter i Østjylland og Vestjylland. Derudover er der sket en udvidelse af eksisterende projekter på Fyn, i Nordjylland og i Vadehavet. Tidligere års projekter er yderligere udviklet, og der er gennemført naturforbedringer og investeret i faciliteter og bedre formidling mv. til besøgende på fondsejede arealer.

De seneste 4 år, siden opstart af fonden, er der nu etableret 9 større projekter og udloddet puljer i 2016 og 2018 på hver 15 mio.kr. målrettet lokale naturprojekter. Fonden har samlet set understøttet natur- og miljøforbedringer på i alt ca. 2.500 ha, med et investeringsbudget på ca. 200 mio.kr.

Alle større projektaktiviteter udføres i samarbejde med lokale projektpartnere, som leverer et markant og betydningsfuldt bidrag, der muliggør et aktivitetsniveau i fonden, som ikke ellers ville have været muligt. Bidraget er samlet set vurderet til ca. 10 mio. kr. for de 9 projekter, som indtil videre er iværksat. Fondens kontakt og dialog med samarbejdspartnere og interessenter vurderes i det hele taget at være god og konstruktiv både lokalt og nationalt.

Fondens økonomiske situation vurderes at være tilfredsstillende med en samlet værdi af fondens aktiver på ca. 1.077 mio.kr. med udgangen af 2019. Driftsresultatet for 2019 er også tilfredsstillende. Med øgede indtægter fra private donationer er det primære driftsresultat forbedret i forhold til tidligere år, selv om der har været et større aktivitets- og udgiftsniveau til den daglige drift af fonden. Den primære årsag til det samlet set meget positive driftsresultat i 2019 er et ekstraordinært stort afkast af fondens kapitalanbringelse på ca. 16%.

Økonomiske forhold

Den samlede aktivmasse har med udgangen af 2019 en værdi på ca. 1.077 mio.kr., hvoraf fondens arealerhvervelser udgør ca. 102 mio.kr.

Fondens driftsresultat for 2019 udviser et overskud på i alt ca. 131 mio.kr. før skat. Resultatet fremkommer ved et afkast af fondens kapitalanbringelse på i alt ca. 134 mio.kr. (ca. 16%), private donationer mv. på ca. 7 mio.kr. samt udgifter på ca. 10 mio.kr. til fondens drift, projektudvikling og arealdrift mv. Resultatet vurderes at være meget tilfredsstillende.

Hovedudgifter til drift er lønninger, honorarer, sekretariatsdrift og udgifter til projektudvikling (tekniske forundersøgelser, jordfordeling mv.). Derudover er der udbetalt støtte til eksterne projekter og investeret i fondens egne projekter.

Udgifter til arealdrift på fondens egne arealer er indtil videre begrænset, bl.a. som følge af de lokale samarbejdsaftaler fonden har indgået om de enkelte projekter samt de EU- og statslige tilskud, det er muligt at opnå. Fremadrettet hæfter der sig fortsat en betydelig usikkerhed til indtægter, der kan opnås via tilskud, medfinansiering og fundraising. Der kan dog for første gang i 2019 konstateres en betydende indtægt fra private donationer mv. Udviklingen forventes at fortsætte de kommende år.

Ledelsesberetning

Rammerne for fondens kapitalforvaltning er fastlagt i en investeringsstrategi og -instruks, som drøftes i bestyrelsen minimum én gang årligt. Til udmøntning af strategien er der nedsat en arbejdsgruppe med to bestyrelsesmedlemmer og fondens direktør, som løbende drøfter og vurderer behovet for ændringer i aktivallokering og -investeringer. Aktuelt varetages kapitalforvaltningen af 4 professionelle portefølje-forvaltere.

For yderligere at sikre en effektiv og hensigtsmæssig kapitalforvaltning gennemføres en årlig analyse og ekstern evaluering af fondens kapitalforvaltning og de opnåede resultater. Hovedkonklusioner og eventuelle ændringer i fondens kapitalforvaltning som følge af analysen drøftes i bestyrelsen.

Forventningerne til de kommende år er forsigtige. Der forventes over en flerårig periode et gennemsnitligt positivt resultat, der ligger over de benchmark, som fonden har defineret.

Udover fondens egen økonomi bidrager fondens samarbejdspartnere væsentligt til den samlede indsats. Det anslås bl.a., at de involverede i call-projekterne fra 2016 og 2018 har anvendt over 8.000 timer (4-5 årsværk) og bidraget med yderligere finansiering på ca. 4 mio.kr. For fondens større projekter er der tilsagn om tilskud og anden medfinansiering på i alt ca. 20 mio.kr. De eksterne bidrag forventes yderligere forøget i 2020.

Fondens projekter og uddelinger

Fonden har i 2019 offentliggjort to større projekter på i alt ca. 420 ha, og med et samlet investeringsbudget på ca. 50 mio.kr. Dermed har fonden i 2016-2019 etableret i alt 9 større projekter med et samlet budget på ca. 200 mio.kr.

Fonden har i 2016 og igen i 2018 gennemført et nyt call målrettet lokale naturprojekter med en samlet uddelingsramme på 15 mio.kr. i hvert af de to år. Der er nu i alt ca. 30 projekter under implementering. Flere projekter er allerede afsluttet.

Samlet set har fonden indtil videre medvirket til at sikre naturen og forbedre naturkvaliteten på i alt ca. 2.500 ha.

I 2019 er de samlede uddelinger fra fonden på 16,0 mio.kr. fordelt med 9,5 mio.kr. til eksterne uddelinger og 6,4 mio.kr. til interne uddelinger.

Bøtø på Falster

Fonden har erhvervet en ejendom på 150 ha på den sydlige del af Falster umiddelbart op til sommerhusområdet Marielyst. Ejendommen er lokaliseret i sammenhæng med andre værdifulde naturarealer. Det samlede naturområde er på i alt ca. 350 ha. Ejendommen har hidtil været plantage med træproduktion og jagt. De seneste to år har fonden i samarbejde med Guldborgsund Kommune omdannet ejendommen til en lys græsningsskov med køer og vildheste. I forbindelse med projektet investeres også i bedre adgangsforhold og en bedre formidling af områdets naturværdier. Antallet af besøgende til området er steget markant.

Ledelsesberetning

Kollund Skov i Sønderjylland

Kollund Skov er på 150 ha, og ligger på grænsen til Tyskland i bunden af Flensborg Fjord. Fonden har erhvervet skoven i 2017 for, i samarbejde med Aabenraa Kommune, at frigøre skoven for skovdrift. Skoven skal udvikle sig frit uden træfældning. En del af skoven udlægges fra starten som urørt skov, mens andre dele af skoven først skal gøres klar ved konvertering af nåleskov til løvskov mv. og genopretning af tidligere tiders moser og vådområder. Der kommer mange mennesker i skoven, og der er investeret i en række forbedringer for besøgende.

Mols Bjerge

I den nordlige del af Mols Bjerge har fonden erhvervet en tidligere landbrugsejendom på ca. 45 ha. Ejendommen består af tre adskilte parceller, men det er sammen med Nationalpark Mols Bjerge lykkedes at etablere et samarbejde med naboerne, så der kan skabes et sammenhængende naturområde på i alt ca. 100 ha, som forvaltes og plejes i fællesskab af de i alt 4 lodsejere.

Udover projektet i den nordlige del af Mols Bjerge har fonden også finansieret et større naturgenopretningsprojekt på Molslaboratoriets i den nordøstlige del af Mols Bjerge. Projektet er på i alt ca. 120 ha.

Mandø i Vadehavet

Siden 2017 har fonden i samarbejde med Esbjerg Kommune, Nationalpark Vadehavet og Naturstyrelsen gennemført en jordfordeling på Mandø med det resultat, at fonden har erhvervet 137 ha landbrugs- og naturarealer på øen. Formålet med arealerhvervelsen er at skabe bedre forhold for de mange fugle, der er på træk eller yngler i Vadehavet. Det primære sigte er at forbedre forholdene for ynglende engfugle, som har været i generel tilbagegang gennem mange år. Projektet udvikler sig løbende, og i slutningen af 2019 er der indgået aftale om yderligere opkøb af arealer, så det samlede projekt udgør ca. 170 ha.

Fyns Hoved

Projektet er gennemført i 2018 i samarbejde med Naturstyrelsen. Projektet skal sikre en samlet naturpleje af overdrevsarealerne på hele den nordligste del af Fyns Hoved. Alle privatejede arealer i området er søgt erhvervet, men i løbet af 2018 og 2019 er det alene lykkedes at erhverve 5 parceller. Fonden vil erhverve flere arealer, i takt med de kommer til salg.

Hammer Bakker i Nordjylland

Projektet er fondens hidtil største med et areal på 715 ha og et budget på ca. 75 mio.kr. Projektet gennemføres i samarbejde med Aalborg Kommune og Dansk Botanisk Forening. Formålet er at omdanne de nuværende plantager med tæt nåleskov til en mosaik af blandet løvskov, heder og overdrev. Der er modtaget donationer på i alt ca. 37 mio.kr. til projektet fra A. P. Møller Fonden og Miljø- og Fødevarerministeriet. I 2019 er der udarbejdet en helhedsplan for Hammer Bakker, som i 2020 følges op med en mere konkret plan for naturgeopretning og en plan for formidling og friluftsliv. Der er også erhvervet yderligere mindre arealer, som vil indgå i projektet.

Læsten Bakker og Skals Ådal

Vest for Randers har fonden i 2019 erhvervet den centrale ejendom i Læsten Bakker på ca. 60 ha. Arealerhvervelsen er udgangspunkt for projektudvikling de kommende år i et samlet område på ca. 300 ha. Sammen med Randers Kommune er det planen at foretage yderligere opkøb og indgå aftaler med private

Ledelsesberetning

lodsejere for at skabe et større, sammenhængende naturområde med aktive naturforbedringer. Projekt grænser op til de statsejede arealer ved Fussingø, og er det muligt, er det målet at koordinere naturudviklingen i et større område med staten.

Holme å

Sammen med Varde Kommune, Aage V. Jensen Naturfond og Sydenergi er der i 2019 etableret naturgenopretning af Holme å i Vestjylland. Projektet har et samlet budget på ca. 27 mio.kr., og vil tilbageføre det naturlige, bugtede forløb af Holme å på en ca. 12 km. lang stræning inden åens udløb i Varde å. I dag sker vandføring i en kunstig kanal, da vandet i åen tidligere har været anvendt til at forsyne et vandkraftværk. De vandløbsnære engarealer på i alt ca. 120 ha indgår også i projektet, og det er her målet at etablere en sammenhængende naturpleje.

Udover implementering og drift af fondens projekter, arbejdes der løbende med udvikling af nye projekter. Med udgangen af 2019 er 7-8 nye projekter under forberedelse. Projekterne dækker det meste af landet. Der er betydelig forskel i størrelse og kompleksitet, og derfor også den tidshorisont hvormed projekterne forventes at kunne realiseres.

Redegørelse for god fondsledelse

Den overordnede ledelse af fonden varetages af en uafhængig bestyrelse på 7 personer. Den ene halvdel af bestyrelsen er udpeget af stifterne. Den anden halvdel er udpeget på baggrund af indstillinger fra organisationer fastlagt i fondens vedtægter. Den del af bestyrelsen, som er udpeget af fondens stiftere, vil fra starten af 2021 skulle udpeges på baggrund af indstillinger fra organisationer. Bestyrelsen var i 2019 sammensat af følgende personer:

- Lauritz Broder Holm-Nielsen (formand),
- Bente Overgaard (næstformand)
- Frank Ladegaard Erichsen
- Jørn Jespersen
- Per Holten-Andersen
- Hanne Stensen Christensen
- Hanne Leth Andersen

Fondens bestyrelse har udarbejdet selvstændig redegørelse for "god fondsledelse", der følger med årsregnskabet. Fondens følger alle retningslinjer bortset retningslinjer for udpegning af bestyrelsen, hvor fondens vedtægter ikke muliggør dette. Forklaring fremgår også af bestyrelsens redegørelse.

Fondens drift

Fonden ledes i det daglige af en direktør og et sekretariat. Sekretariatet har adresse på Frederiksberg i København. I 2019 har der, udover direktøren, været 5 ansatte i sekretariatet (i alt 4 årsværk).

Ledelsesberetning

Arbejdsform

Den Danske Naturfond understøtter, at alle der kan og vil bidrage til en konkret indsats, får mulighed for det. Fonden fokuserer derfor på,

- at udvise størst mulig åbenhed og gennemsigtighed i fondens arbejde,
- at udvikle sit netværk og i øvrigt kommunikere og formidle bredt om fondens aktiviteter for at øge kendskabet til fonden og mulighederne for at bidrage til fondens arbejde,
- at sikre lokal inddragelse, involvering og forankring af fondens projekter,
- at have en tidlig dialog med lodsejere i forbindelse med udvikling af fondens projekter,
- at være aktivt opsøgende og invitere til samarbejde med andre fonde, virksomheder, organisationer og private samt offentlige myndigheder for at øge den samlede ressource til at udvikle og gennemføre konkrete projekter,
- at inddrage eksperter, fagfolk og vidensinstitutioner i fondens arbejde,
- at opbygge et godt og tillidsfuldt samarbejde med fondens rådgivende udvalg,

Rådgivende udvalg

Som led i at sikre inddragelse af eksterne interessenter har fonden nedsat et rådgivende udvalg med 13 medlemmer. Medlemmerne er udpeget af følgende organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Dansk Ornitologisk Forening
- Friluftsrådet
- Det Grønne Kontaktudvalg
- Danmarks Jægerforbund
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Dansk Skovforening
- Landbrug og Fødevarer
- Økologisk Landsforening
- Bæredygtigt Landbrug
- Kommunernes Landsforening
- Aarhus Universitet
- Københavns Universitet

Udvalget afholder 2 møder om året.

Ledelsesberetning

Redegørelse for uddelingspolitik

Fondens fokus er konkrete, arealrelaterede projekter, der bidrager positivt til ændringer i naturtilstand og vandmiljø. Der ydes ikke støtte til rene forskningsprojekter, konferencer, uddannelse og etablering af netværk mv.

Fondens hovedaktivitet er at iværksætte eller indgå i samarbejde med andre om arealerhvervelser og udvikling af egne projekter. Derudover kan fonden yde støtte eller bidrage til eksterne projektaktiviteter. Fondens ønsker generelt at prioritere projekter og samarbejdsformer, der spænder vidt.

Fonden har i 2019 fokuseret på fortsat implementering af fondens strategi fra 2016. Det har været målet at frembringe nye konkrete resultater i form af stedspecifikke, varige projekter og samtidig sikre en seriøs og professionel implementering og drift af tidligere iværksatte projekter. Samtidigt har det været målet at demonstrere forskellige typer af projekter, der dækker spændvidden af strategiske prioriteringer, som er udstykket i strategien fra 2016.

Parallelt med udmøntning af strategi fra 2016 har fonden i dialog med det Rådgivende Udvalg i løbet af 2019 udarbejdet en ny strategi for 2020-2023. Strategien justerer og udvider den tidligere strategi på en række punkter, men den sætter ikke nogen overordnet, ny retning for fondens arbejde de kommende år.

Administrative forhold

Kommunikation og fundingaktiviteter

Kommunikation

Den Danske Naturfond har en aktiv strategi for kommunikation. Målet er at udbrede kendskabet, skabe engagement og folkeliggøre fondens aktiviteter, så fonden gradvist forankres i bevidstheden hos en større og større del af den danske befolkning.

Fondens projektaktiviteter har også i 2019 fået positiv omtale og respons fra organisationer og fagmiljøer. Samtidig er fondens profil på de digitale platforme blevet væsentligt styrket.

Ambitionen er til stadighed, at der skal findes opdateret information på fondens hjemmeside mv., som skal være oplysende og brugervenlig for alle interessenter, både dem der har brug for at få indblik i fondens aktiviteter, mulighed for at komme i dialog med fonden, besøge fondens naturprojekter og dem der søger oplysninger om ledelsesforhold og økonomi mv. Hjemmesiden er opdateret og opgraderet i 2019.

I tilknytning til fondens arealerhvervelser vil der blive udarbejdet information om naturværdier og oplevelsesmuligheder. Vandretursfoldere og informationstavler mv. i det enkelte område vil øge kendskabet til fonden lokalt.

Partnerskaber, funding og medfinansiering

Fonden har fra starten prioriteret lokalt samarbejde og samfinansiering af projekter og projektudvikling. Der er allerede i den aktuelle projektportefølje betydelig finansiering udover fondens egen finansiering.

Ledelsesberetning

Der er bl.a. modtaget større donationer fra A. P. Møller Fonden og Miljøministeriet. Flere projekter består af sam- og medfinansiering fra flere parter. Større bidrag til projekter er i 2019 bl.a. tilført fra SydEnergi, Aage V. Jensen Naturfond og Varde Kommune.

Der er også betydelige bidrag fra de lokale samarbejdspartnere i form af årsværk, finansiering af forundersøgelser samt tilsagn om medfinansiering af projektaktiviteter og tilskud mv. Det samlede bidrag er vanskeligt at opgøre men vurderes indtil videre at udgøre mere end 10 mio. kr. Det lokale samarbejde har også stor betydning for de løbende udgifter til arealdrift, som af samme grund kan holdes på et begrænset niveau.

Hertil kommer, at der på natur- og miljøområdet findes en række muligheder for EU- og statslige tilskud og puljer. Fonden søger tilskud, hvor det er muligt og foreneligt med fondens målsætninger for det enkelte projekt. Der er både tale om engangs-projekttilskud og løbende, årlige driftstilskud. Der er hidtil opnået projekttilskud på ca. 2,5 mio. kr. og løbende driftstilskud til naturvenlig drift på netto ca. 300-350.000 kr. årligt.

Udover den projektrelaterede funding og medfinansiering er det ambitionen at tiltrække yderligere midler til naturindsatsen. Med udgangen af 2019 er der modtaget ca. 4.000 donationer fra privatpersoner, heraf støtter ca. 1.500 personer fonden med faste månedlige bidrag. De private donationer udgør i alt ca. 6 mio.kr. i 2019. Hertil kommer henvendelser om arv og testamentariske gaver. Antallet af personer, der har skrevet testamente til fordel for fonden, er øget i 2019. Fonden samarbejder med mere end 30 andre velgørende organisationer for at øge fokus på mulighed for at testamentere til velgørenhed.

Udvikling af erhvervssamarbejder og virksomhedssponsorater har i begrænset omfang været afprøvet på natur- og miljøområdet i Danmark. I 2019 har fonden indgået en række mindre aftaler og et par større aftaler med virksomheder. Flere og større erhvervssamarbejder forventes i 2020.

Ledelsesberetning

Samarbejde og dialog

Fonden arbejder med høj grad af offentlighed, dialog og gennemsigtighed. I alle fondens projekter har det indtil videre været muligt at finde gode, lokale samarbejdspartnere, der kan medvirke til projektudvikling og -implementering.

Fondens rådgivende udvalg har afholdt to møder i 2019. Organisationerne er generelt repræsenteret af formandskredsen, og fonden vurderer, at dialogen fortsat er både konstruktiv og positiv. Det tilstræbes så vidt muligt at få inddraget udvalget i strategiske og principielle spørgsmål så tidligt som muligt.

Fonden deltager aktivt i Naturmødet i Hirtshals og en række øvrige arrangementer, netværk og konferencer mv. Forskere, eksperter og andre ressourcepersoner har også været aktivt involveret og ydet faglige bidrag til udvikling af fondens projektområder.

I alle fondens større projekter er det hensigten at etablere rådgivende, lokale følgegrupper, forudsat der er lokal interesse og behov for det. Der er foreløbigt etableret lokale følgegrupper i projekt Bøtø på Falster, projekt Kollund Skov i Sønderjylland, projekt Hammer Bakker i Nordjylland og projekt på Mandø i Vadehavet. Følgegrupper er generelt bredt sammensat med repræsentanter fra organisationer, kommuner, lodsejere og lokalforeninger mv.

Sekretariat og bestyrelse

Fonden har med udgangen af 2019, udover direktøren, et sekretariat med 5 ansatte.

Bestyrelsen har i 2019 afholdt 4 ordinære møder, et døgnseminar og et fælles møde og ekskursion med fondens Rådgivende Udvalg. Derudover har bestyrelsen nedsat en mindre arbejdsgruppe, der har ansvar for fondens kapitalforvaltning. Bestyrelsen, primært fondens formand, har også deltaget i bilaterale møder og besigtigelser mv.

Ledelsesberetning

Målsætninger og forventninger for det kommende år

Det kommende år vil fonden fortsætte den linje og indsats, som er lagt de seneste tre år. Der vil være fortsat fokus på udvikling og offentliggørelse af projekter, hvor fonden sammen med andre parter iværksætter større naturgenopretningsprojekter. Den samlede økonomi og størrelsen af projekter forventes som minimum at kunne udvides i forhold til 2019.

Samtidigt skal de 9 projekter, som er iværksat i 2016-2019 konsolideres, så der foreligger en naturplan og en plan for friluftsliv og formidling for hvert projekt. Hvert af de større projekter skal følges op med monitoring og dataindsamling, så udviklingen kan følges, og der kan evalueres på, om de opstillede projektmålsætninger opfyldes.

De fleste projekter, som blev iværksat ved call i 2016 er afsluttet med udgangen af 2019. De sidste forventes afsluttet i 2020. Samtidig forventes de første projekter fra call i 2018 at blive afsluttet i 2020. Den samlede indsats med call-projekter i 2016 og 2018 skal evalueres i 2020.

Fondens arbejde med fundraising forventes i 2020 at skabe forøgede resultater i forhold til 2019. Samtidigt vil arbejdet med at synliggøre fonden fortsætte. Det gælder både i forhold til fondens digitale platforme, nyhedsmedier og lokal synlighed omkring implementering af fondens projekter.

I 2020 skal fonden offentliggøre og udmønte en ny strategi for perioden 2020-2023. Strategien vil ikke sætte nogen overordnet, ny retning for fondens aktiviteter.

Fondens forventninger til 2020 bliver påvirket negativt som følge af Covid-19 udbruddet og de tiltag som regeringerne i det meste af verden, herunder også den danske Regering, har taget for at afbøde virkningerne af udbruddet.

Fondens ledelse har forsøgt at vurdere effekten af Covid-19 på selskabets forventede egenkapital og driftsresultat, men det er endnu for tidligt at udtale sig om, hvor store de negative konsekvenser bliver.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	2019 DKK	2018 DKK
Nettoomsætning		7.211.397	1.042.687
Andre driftsindtægter		177.024	0
Andre eksterne omkostninger		-4.431.049	-2.107.343
Bruttoresultat		2.957.372	-1.064.656
Personaleomkostninger	2	-5.119.027	-5.184.015
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		-57.308	-65.299
Resultat før finansielle poster		-2.218.963	-6.313.970
Finansielle indtægter	3	134.557.691	36.545.962
Finansielle omkostninger	4	-869.541	-76.744.004
Resultat før skat		131.469.187	-46.512.012
Skat af årets resultat	5	-27.255.499	10.815.274
Årets resultat		104.213.688	-35.696.738

Resultatdisponering

Forslag til resultatdisponering

Udmøntede uddelinger	8.042.433	4.299.634
Overført resultat	96.171.255	-39.996.372
	104.213.688	-35.696.738

Balance 31. december

Aktiver

	Note	2019 DKK	2018 DKK
Grunde og bygninger		101.732.432	96.870.478
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		44.026	85.010
Indretning af lejede lokaler		11.563	27.888
Materielle anlægsaktiver	6	101.788.021	96.983.376
Anlægsaktiver		101.788.021	96.983.376
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		75.062	57.912
Andre tilgodehavender		5.613.093	7.247.398
Periodeafgrænsningsposter		52.376	0
Tilgodehavender		5.740.531	7.305.310
Værdipapirer		956.059.418	836.411.821
Likvide beholdninger		13.004.059	7.014.756
Omsætningsaktiver		974.804.008	850.731.887
Aktiver		1.076.592.029	947.715.263

Balance 31. december

Passiver

	Note	2019 DKK	2018 DKK
Grundkapital		781.250.000	781.250.000
Hensat til uddeling		30.000.000	30.000.000
Overført resultat		167.213.045	71.041.789
Egenkapital	7	978.463.045	882.291.789
Hensættelse til udskudt skat		55.142.870	28.118.154
Hensatte forpligtelser		55.142.870	28.118.154
Leverandører af varer og tjenesteydelser		749.370	316.550
Anden gæld		693.759	450.715
Skyldige uddelinger	8	11.830.985	6.826.055
Periodeafgrænsningsposter		29.712.000	29.712.000
Kortfristede gældsforpligtelser		42.986.114	37.305.320
Gældsforpligtelser		42.986.114	37.305.320
Passiver		1.076.592.029	947.715.263
Begivenheder efter balancedagen	1		
Anvendt regnskabspraksis	9		

Noter til årsregnskabet

1 Begivenheder efter balancedagen

Konsekvenserne af Covid-19, hvor mange regeringer verden over har taget beslutning om at "lukke landene ned", får stor betydning for verdensøkonomien. Ledelsen anser konsekvenserne af Covid-19 som en begivenhed, der er opstået efter balancedagen (31. december 2019), og udgør derfor en ikke-regulerende begivenhed for virksomheden.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre størrelsen af den negative påvirkning af Covid-19.

	2019 DKK	2018 DKK
2 Personaleomkostninger		
Lønninger	4.437.989	4.510.236
Pensioner	551.733	556.050
Andre omkostninger til social sikring	40.828	37.325
Andre personaleomkostninger	88.477	80.404
	5.119.027	5.184.015
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse:		
Direktion	1.157.260	1.141.654
Bestyrelse	1.000.000	1.000.000
	2.157.260	2.141.654
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	5	5

Oversigt over bestyrelsens vederlag i henhold til anbefaling om god fondsledelse

	Formand	Næstformand	Menige bestyrelsesmedlemmer	Direktionen	I alt
Bestyrelseshonorar	250.000	150.000	120.000		1.000.000
Direktionsverlag				1.157.260	1.157.260
I alt	250.000	150.000	120.000	1.157.260	2.157.260

Noter til årsregnskabet

	2019	2018
	DKK	DKK
3 Finansielle indtægter		
Andre finansielle indtægter	134.551.244	36.545.962
Vautakursgevinster	6.447	0
	<u>134.557.691</u>	<u>36.545.962</u>
4 Finansielle omkostninger		
Andre finansielle omkostninger	858.170	76.678.809
Kursreguleringer omkostninger	11.371	63.403
Valutakurstab	0	1.792
	<u>869.541</u>	<u>76.744.004</u>
5 Skat af årets resultat		
Årets aktuelle skat	0	0
Årets udskudte skat	27.024.716	-11.174.766
Betalt udenlandsk udbytteskat	230.783	359.492
	<u>27.255.499</u>	<u>-10.815.274</u>

Noter til årsregnskabet

6 Materielle anlægsaktiver

	Grunde og byg- ninger	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af le- jede lokaler
	DKK	DKK	DKK
Kostpris 1. januar	96.870.478	224.575	81.625
Tilgang i årets løb	5.941.954	0	0
Afgang i årets løb	-1.080.000	0	0
Kostpris 31. december	<u>101.732.432</u>	<u>224.575</u>	<u>81.625</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	0	139.566	53.737
Årets afskrivninger	0	40.983	16.325
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>0</u>	<u>180.549</u>	<u>70.062</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>101.732.432</u>	<u>44.026</u>	<u>11.563</u>
Afskrives over		3-5 år	5 år

7 Egenkapital

	Grundkapital	Hensat til uddeling	Overført resultat	I alt
	DKK	DKK	DKK	DKK
Egenkapital 1. januar	781.250.000	30.000.000	71.041.790	882.291.790
Udmøntede uddelinger	0	-8.042.433	0	-8.042.433
Årets resultat	0	8.042.433	96.171.255	104.213.688
Egenkapital 31. december	<u>781.250.000</u>	<u>30.000.000</u>	<u>167.213.045</u>	<u>978.463.045</u>

8 Skyldige uddelinger

	2019	2018
	DKK	DKK
Skyldige uddelinger 1. januar	6.826.055	6.435.310
Årets bevillinger	8.042.433	4.299.634
Udbetalte bevillinger, bevilget tidligere år	-1.780.571	-3.195.989
Udbetalte bevillinger, bevilget i året	-1.256.932	-712.900
Skyldige uddelinger 31. december	<u>11.830.985</u>	<u>6.826.055</u>

Noter til årsregnskabet

9 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Den Danske Naturfond for 2019 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse B.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Årsregnskab for 2019 er aflagt i DKK.

Generelt om indregning og måling

Regnskabet er udarbejdet med udgangspunkt i det historiske kostprisprincip.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde fonden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå fonden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætningen vedrører offentlige og private donationer og tilskud og indregnes i resultatopgørelsen, såfremt fonden har erhvervet ret til disse og de vedrører regnskabsåret.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Noter til årsregnskabet

9 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, kursregulering på værdipapirer samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat, som består af årets aktuelle skat og årets udskudte skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til egenkapitaltransaktioner.

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Der afskrives ikke på erhvervede grunde som anvendes til projekter indenfor fondens formål.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år
Indretning af lejede lokaler	5 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Aktiver med en kostpris på under DKK 13.800 omkostningsføres i anskaffelsesåret.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, gennemføres en nedskrivningstest for at fastslå, om genindvindingsværdien er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Hvis det er tilfældet nedskrives der til denne lavere genindvindingsværdi.

Noter til årsregnskabet

9 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende blandt andet forsikringspræmier mv.

Værdipapirer

Værdipapirer, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter børsnoterede værdipapirer, der måles til dagsværdien på balancedagen. Dagsværdien opgøres på grundlag af den senest noterede salgskurs.

Egenkapital

Fondens bundne egenkapital består dels af oprindelig grundkapital inklusive efterfølgende forhøjelser samt konsolidering af fondsformuen i henhold til vedtægterne.

Fondens disponible kapital består af henlæggelser til senere uddeling samt overført resultat i henhold til resultatdisponeringen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, herunder skattemæssige hensættelser til senere uddelinger.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udlig- ning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser udgøres af modtagne tilskud til naturgenopretningsprojekter. Tilskuddene behandles efter reglerne om offentlige tilskud og indtægtsføres i forbindelse med projektets gennemførelse.